

Twee bijzondere pijpvaardsten op een akkertje

door Aad Kleijweg

Op een akkertje in de omgeving van Gouda zijn wel twee uitzonderlijk bijzondere pijpenkopjes gevonden. Beide kopjes hebben een behandeling ondergaan die niet gebruikelijk was in die tijd. De bewerking die deze twee pijpjes hebben ondergaan komen zo weinig voor dat het mij de moeite waard leek om ze in ons blad te plaatsen.

De pijpenkop op de linker afbeelding is een klein vroeg modelletje wat zo ongeveer op 1620 -1630 is te dateren. Het hielmerk is een Tudorroos met daarboven de initialen LF, Links en rechts daarvan bevindt zich een sterretje. Pijpenmaker en productiecentra zijn voorsnog onbekend. De reden waarom de pijpenmaker het kopje zo rondom met radeerbanden heeft versierd blijft een vraag. Misschien was het een eerste poging van deze pijpenmaker om een pijpje te gaan versieren. Ook zou je kunnen bedenken dat hij een bijzonder goed weekend heeft gehad en een leuk meisje ontmoet zodat hij enthousiast maandag weer aan het werk ging. Maar alle gekheid op een stokje. We zullen er wel nooit achter komen.

De pijpenkop op de rechter afbeelding is op het zelfde akkertje gevonden, maar is later te dateren. Het is een Jonaspipje met het hielmerk CIB de initialen van de Goudse pijpenmaker Claes Jansz Bos. De pijpenmaker heeft bij dit pijpje wel een heel rare handeling gepleegd. Hij heeft met een naald of een ander puntig voorwerp neusgaten aangebracht bij dit Jonaspipje. De neusgaten zijn door en door wat aan de binnenzijde van de ketel is te zien. Of dit pijpje nog lekker zal roken betwijfel ik. Dit exemplaar is in ieder geval niet uit gerookt. Ook deze handeling zal wel als een grapje van de pijpenmaker beschouwd kunnen worden.

1a. Collectie Lia Schouten; 1b. Omgeving Gouda; 2a. Dubbelconisch; 2b. Kruislings radeerbanden over ketel; 2c. -/-; 2d. Vijfbladige tudorroos onder de initialen LF met links er rechts van deze roos een ster; 2e. Ongeglasd; 2f. Gebotterd; 2g; Gehele radering rondom ketelopening; 2h. ; 3a.-; 3b.-; 3c.-; 4. 1620-1630; 5. Gouda? ; 6. ; 7.

1a. Collectie Lia Schouten; 1b. Omgeving Gouda; 2a. Dubbelconisch; 2b. Jonas; 2c. -/-; 2d. CIB; 2e. Ongeglasd; 2f. Gebotterd; 2g; Geen radering rondom ketelopening; 2h. ; 3a.-; 3b.-; 3c.-; 4. 1660-1670; 5. Gouda; 6. Claes Jansz. Bos; 7.

Met dank aan Lia Schouten voor het ter beschikking stellen van de vondsten.